

**REPUBLIKA HRVATSKA
POVJERENIK ZA INFORMIRANJE**

KLASA: UP/II-008-07/24-01/631
URBROJ: 401-01/11-24-10
Zagreb, 30. rujna 2024.

Povjerenik za informiranje, OIB: 68011638990, na temelju članka 35. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 25/13., 85/15. i 69/22.), povodom žalbe udruge Centar za ekonomsko obrazovanje iz Zagreba, Palmotićeve, OIB: 88985159608, zastupane po izvršnom direktoru Hrvoju Markoviću, izjavljene protiv rješenja Ministarstva obrane KLASA: UPI°008-01/24-01/7, URBROJ: 512SLINF-24-6 od 25. lipnja 2024. godine, u predmetu ostvarivanja prava na pristup informacijama, donosi sljedeće

RJEŠENJE

1. Poništava se rješenje Ministarstva obrane KLASA: UPI°008-01/24-01/7, URBROJ: 512SLINF-24-6 od 25. lipnja 2024. godine.
2. Predmet se dostavlja Ministarstvu obrane na ponovni postupak.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rješenjem Ministarstvo obrane (dalje u tekstu: prvostupanjsko tijelo) odbijen je zahtjev za pristup informacijama udruge Centar za ekonomsko obrazovanje, zastupane po izvršnom direktoru Hrvoju Markoviću (u daljnjem tekstu: žaliteljica) za ostvarivanje prava na pristup informacijama od 30. svibnja 2024. godine kojim je zatražio dostavu dokumenta kojeg je pripremio Glavni stožer Oružanih snaga Republike Hrvatske, a kojim se uređuje priprema obaveznog vojnog roka ili temeljne vojne izobrazbe, temeljem članka 23. stavka 6. točke 2., a u svezi s odredbom članka 15. stavka 4. točke 1. Zakona o pravu na pristup informacijama, jer je informacija u postupku izrade, a njezino bi objavljivanje moglo ozbiljno narušiti proces njezine izrade.

Protiv osporenog rješenja žalitelj je pravovremeno izjavio žalbu zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i nepravilno provedenog testa razmjernosti i javnog interesa. U žalbi u bitnome navodi da čelnik prvostupanjskog tijela u televizijskoj emisiji Dnevnik2 na Hrvatskoj radioteleviziji naveo da ga je načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske izvijestio da su pripremili „apsolutno cijeli dokument i program“, da će ga „vrlo brzo predstaviti Vladi Republike Hrvatske, s njime izaći u javnost i započeti s tom realizacijom“, a gostujući u istoj emisiji dana 25. lipnja 2024. godine izjavio je da je „sve spremno za uvođenje vojnog roka te se još samo čega politička procedura“, dok je ravnatelj Uprave za ljudske potencijale prvostupanjskog tijela u medijskim istupima iznio i pojedine detalje iz tražene informacije. Nadalje, navodi da prema navedenim tvrdnjama tražena informacija više nije u postupku izrade, a postoji intenzivni javni interes da se tražena informacija objavi budući da je kroz dulje vrijeme tema ponovnog uvođenja obaveznog vojnog roka/temelnog vojnog osposobljavanja predmet javnih i medijskih rasprava, a mnoge takve rasprave potaknute su upravo iznošenjem dijelova tražene informacije od strane službenika i dužnosnika prvostupanjskog tijela. Također, navodi da informacija nije u procesu izrade, a čak i daje je, njezina dostave ne bi ozbiljno povrijedila proces njezine izrade jednako kao što javno savjetovanje o nacrtu prijedloga nekog zakona ozbiljno ne povređuje proces izrade niti nacrtu niti konačnog prijedloga zakona, jednako kao što iznošenje dijelova informacije od strane službenika i dužnosnika

prvostupanjskog tijela ne povređuje proces izrade informacije. Ističe da prvostupanjsko tijelo prilikom provođenja testa razmjernosti nije uzelo u obzir ni javni interes niti značaj tražene informacije. Predlaže da se žalba uvaži.

Žalba je osnovana.

Cilj Zakona o pravu na pristup informacijama je omogućiti i osigurati ostvarivanje Ustavom Republike Hrvatske zajamčenog prava na pristup informacijama, kao i ponovnu uporabu informacija, fizičkim i pravnim osobama putem otvorenosti i javnosti djelovanja tijela javne vlasti.

Člankom 6. Zakona o pravu na pristup informacijama propisano je da su sve informacije dostupne svakoj domaćoj ili stranoj fizičkoj i pravnoj osobi u skladu s uvjetima i ograničenjima ovoga Zakona.

Prvostupanjsko tijelo dostavilo je Povjereniku za informiranje na nadležno postupanje žalbu i spis predmeta.

Uvidom u spis predmeta utvrđeno je da je žalitelj zahtjevom za pristup informacijama dostavljenim dana 30. svibnja 2024. godine putem elektroničke pošte, od prvostupanjskog tijela zatražio dostavu dokumenta kojeg je pripremio Glavni stožer Oružanih snaga Republike Hrvatske, a kojim se uređuje priprema obaveznog vojnog roka ili temeljne vojne izobrazbe.

Nadalje, utvrđeno je da je prvostupanjsko tijelo postupajući po predmetnom zahtjevu donijelo rješenje KLASA: UPI°008-01/24-01/7, URBROJ: 512SLINF-24-6 od 25. lipnja 2024. godine, temeljem članka 23. stavka 6. točke 2., a u svezi s odredbom članka 15. stavka 4. točke 1. Zakona o pravu na pristup informacijama.

U obrazloženju pobijanog rješenja navodi se da prvostupanjsko tijelo ne može postupiti po žaliteljevom zahtjevu u skladu s odredbom članka 15. stavka 4. točke 1. Zakona o pravu na pristup informacijama, s obzirom da su u tijelu radnje koje se provode za donošenje dokumenta i programa modela temeljenog vojnog osposobljavanja koji je pripremljen u prvostupanjskom tijelu.

Člankom 23. stavkom 6. točkom 2. Zakona o pravu na pristup informacijama propisano je da će tijelo javne vlasti rješenjem odbiti zahtjev ako se ispune uvjeti propisani u članku 15. stavicama 2., 3. i 4., a u vezi s člankom 16. stavkom 1. ovog Zakona.

Iz obrazloženja pobijanog rješenja proizlazi da je prvostupanjsko tijelo utvrdilo da u konkretnom slučaju informacije nisu dostupne zbog ograničenja propisanog člankom 15. stavkom 4. točkom 1. Zakona o pravu na pristup informacijama kojim je propisano da tijelo javne vlasti može ograničiti pristup informaciji u postupku izrade unutar jednog ili među više tijela javne vlasti, a njezino bi objavljivanje prije dovršetka izrade cjelovite i konačne informacije moglo ozbiljno narušiti proces njezine izrade.

Nadalje, člankom 16. stavkom 1. Zakona o pravu na pristup informacijama propisano je da je tijelo javne vlasti nadležno za postupanje po zahtjevu za pristup informaciji iz članka 15. stavka 2. točke 2., 3., 4., 5., 6. i 7. i stavaka 3. i 4. ovoga Zakona, dužno prije donošenja odluke, provesti test razmjernosti i javnog interesa. Vlasnik informacije iz članka 15. stavka 2. točke 1. ovog Zakona, po prethodno pribavljenom mišljenju Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost, dužan je, prije donošenja odluke, provesti test razmjernosti i javnog interesa. Stavkom 2. istog članka Zakona propisano je da je kod provođenja testa razmjernosti i javnog interesa tijelo javne vlasti dužno utvrditi da li se pristup informaciji može ograničiti radi zaštite nekog od zaštićenih interesa iz članka 15. stavaka 2., 3. i 4. Zakona, da li bi omogućavanjem pristupa traženoj informaciji u svakom pojedinom slučaju taj interes bio ozbiljno povrijeđen te da li prevladava potreba zaštite prava na ograničenje ili javni interes. Ako prevladava javni interes u odnosu na štetu po zaštićene interese, informacija će se učiniti dostupnom.

Test razmjernosti i javnog interesa procjena je razmjernosti između razloga za omogućavanje pristupa informaciji i razloga za ograničenje te omogućavanje pristupa informaciji ako prevladava javni interes.

Iz zakonske definicije testa razmjernosti i javnog interesa proizlazi kako se navedenim testom procjenjuje odnos između dvaju zaštićenih interesa i to interesa zaštite određene informacije i interesa pružanja informacije. Važno je naglasiti da su oba interesa legitimna i predstavljaju javni interes samim time što su uređeni zakonom i priznati kao legitimni. Tako je u javnom interesu zaštititi vrijednosti i interese koji se štite kao što je u javnom interesu pružiti korisnicima informaciju koja je u posjedu tijela javne vlasti. Stoga je svrha testa razmjernosti i javnog interesa ocijeniti je li javni interes da se omogući pristup informaciji veći od potencijalne i vjerojatne štete koja bi nastala objavom informacije. Sadržaj testa razmjernosti i javnog interesa je usporediti odnosno odvagati ta dva interesa u njihovom međusobnom odnosu u svakom konkretnom slučaju.

Ocjenjujući pravilnost testa razmjernosti i javnog interesa provedenog od strane prvostupanjskog tijela, sukladno odredbi članka 25. stavka 5. Zakona o pravu na pristup informacijama, utvrđeno je da isti nije proveden sukladno gore citiranim zakonskim odredbama. Naime, iz navoda Zapisnika o provedbi testa razmjernosti i javnog interesa od 30. svibnja 2024. godine, a koji se u bitnome poklapaju s navodima iz obrazloženja pobijanog rješenja, proizlazi da prvostupanjsko tijelo nije provelo navedeni test na način da stavi u razmjer zaštitu određenog interesa i javnog interesa da se omogući pristup zatraženoj informaciji te nije utvrdilo koja bi šteta mogla nastati po zaštićene interese, već je samo utvrdilo da se u odnosu na zatraženu informaciju mogu primijeniti ograničenja iz članka 15. stavka 4. točke 1. Zakona o pravu na pristup informacijama, a posljedično tome nije utvrdilo niti u kojoj mjeri šteta po zaštićene interese preteže nad javnim interesom.

Nadalje, u žalbenom postupku razmotreni su navodi iz osporenog rješenja, predmetna žalba i postojeća dokumentacija u spisu predmeta, te je utvrđeno da osporeno rješenje treba poništiti jer je prilikom rješavanja predmetnog zahtjeva prvostupanjsko tijelo pogrešno i nepotpuno utvrdilo činjenično stanje te na tako utvrđeno činjenično stanje pogrešno primijenio odredbu materijalnog prava.

Naime, ni iz prvostupanjskog spisa, kao ni iz informacije koja je predmet zahtjeva, a koju je prvostupanjsko tijelo dostavilo Povjereniku za informiranje sukladno odredbi članka 25. stavka 4. Zakona o pravu na pristup informacijama, nije moguće utvrditi u kojoj fazi izrade je predmetna informacija, jesu li nakon podnošenja zahtjeva nastale nove verzije dokumenta i na koji način bi dostavljanje predmetne dokumentacije moglo ozbiljno narušiti proces njezine izrade.

S tim u vezi, aktom Ureda povjerenice za informiranje KLASA: UP/II-008-07/24-01/631, URBROJ: 401-01/11-24-2 od 25. srpnja 2024. godine od prvostupanjskog tijela zatraženo je očitovanje o navedenim okolnostima. Prvostupanjsko tijelo dostavilo je očitovanje u kojem se navodi da će tražena informacije biti dostupna kad se rješenje za temeljno vojno osposobljavanje uredi Zakonom o obrani.

S obzirom na navedeno, u žalbenom postupku od prvostupanjskog tijela zatraženo je pojašnjenje u kojoj je fazi izrada i donošenje Zakona o obrani te na koji način tražena informacija može utjecati na taj postupak, na što je prvostupanjsko tijelo odgovorilo da je člankom 47. stavkom 2. Ustava Republike Hrvatske dopušten prigovor savjeti onima koji pored svojih vjerskih ili moralnih nazora nisu pripravnici sudjelovati u obavljanju vojničkih dužnosti u Oružanim snagama te da će se taj dio isto urediti zakonom te da ostaje kod mišljenja da bi se dostavom tražene informacije narušile odredbe članka 15. stavka 4. točke 1. Zakona o pravu na pristup informacijama.

Člankom 117. stavkom 2. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09. i 110/21.) je propisano kad je za donošenje novog rješenja, s obzirom na prirodu upravne stvari nužno neposredno rješavanje prvostupanjskog tijela, a drugostupanjsko tijelo utvrdi da rješenja treba poništiti, dostavit će predmet na ponovno rješavanje prvostupanjskom tijelu.

U žalbenom postupku ni uvidom u traženu informaciju niti na temelju očitovanja dostavljenih od strane prvostupanjskog tijela, nije bilo moguće utvrditi jesu li ispunjene pretpostavke za ograničavanje pristupa informaciji iz članka 15. stavka 4. točke 1. Zakona o pravu na pristup

informacijama, s obzirom da prvostupanjsko tijelo nije pružilo nikakve dokaze kojima bi potkrijepilo primjenu navedenog zakonskog ograničenja.

Stoga je na temelju članka 117. stavka 2. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09. i 110/21.), riješeno kao u izreci rješenja, a predmet se zbog prirode upravne stvari dostavlja na ponovni postupak prvostupanjskom tijelu.

U ponovnom postupku prvostupanjsko tijelo dužno je utvrditi sve činjenice koje su važne za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja, činjenice prikazati u spisima predmeta i potkrijepiti ih odgovarajućim dokazima, te utvrditi mogu li se preslike zatraženih informacija ili određenih dijelova zatraženih informacija temeljem odredbi Zakona o pravu na pristup informacijama dostaviti žalitelju na način na koji je to zatraženo i na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja, nakon primitka rješenja u zakonskom roku riješiti ovu upravnu stvar.

Prvostupanjsko tijelo prilikom odlučivanja o informacijama koje su predmet zahtjeva mora uzeti u obzir da ako se u odnosu na njih može primijeniti neko od ograničenja koja su propisana u članku 15. Zakona o pravu na pristup informacijama za koje je potrebno provesti test razmjernosti i javnog interesa, u tom slučaju je postupiti sukladno članku 16. Zakona o pravu na pristup informacijama te nakon njegove provedbe utvrditi preteže li zaštita nekog od interesa iz članka 15. stavka 2., 3. i 4. navedenog Zakona, te je u obvezi donijeti obrazloženo rješenje o odbijanju zahtjeva na koje bi korisnik imao pravo žalbe.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana dostave rješenja.

POVJERENICA ZA INFORMIRANJE

Anita Markić, dipl. iur.

DOSTAVITI:

1. Centar za ekonomsko obrazovanje
Palmotićeva 34, 10 000 Zagreb
2. Ministarstvo obrane
Službenik za informiranje
Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 1, 10 000 Zagreb
3. Pismohrana, ovdje.